

Instanța de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Central, judecător – L. Roic-Botezatu

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău, judecători – L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Tacu Andrei,

în cauza civilă la cererea lui Timotin Valerii, Timotin Irina, Timotin Ilinca, Timotin Igor către Tacu Andrei, Tacu Ioana cu privire la partajarea în natură a bunului imobil,

împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Munteanu Liliana, în interesele revizuentului Tacu Andrei, împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și a deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t :

La 05 august 2017, Timotin Valerii, Timotin Irina, Timotin Ilinca, Timotin Igor s-au adresat cu acțiune în judecată către Tacu Andrei, Tacu Ioana privind partajarea în natură a bunului imobil.

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, acțiunea a fost admisă, fiind partajat în natură terenul cu nr. cadastral XXXXXXXXX prin divizare conform variantei nr. II din raportul de expertiză nr. 044 din 14 decembrie 2018, cu încasarea de la Tacu Andrei, Tacu Ioana în beneficiul lui Timotin Valerii, Timotin Irina, Timotin Ilinca, Timotin Igor a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 lei, încasarea de la Tacu Andrei în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 150 lei.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Istrati Ion în interesele lui Tacu Andrei și Tacu Ioana, s-a menținut hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Prin decizia suplimentară din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au încasat de la Tacu Andrei și Tacu Ioana în beneficiul lui Timotin Valerii, Timotin Irina, Timotin Ilinca, Timotin Igor cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 13 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Tacu Andrei.

La 01 februarie 2021, avocatul Munteanu Liliana, în interesele revizuentului Tacu Andrei, a înaintat o cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea acesteia,

casarea hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și a deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu rejudecarea cauzei în fond.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Munteanu Liliana, în interesele revizuentului Tacu Andrei, împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și a deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 02 septembrie 2021, a fost înregistrat recursul declarat de Tacu Andrei asupra încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a solicitat casarea acesteia și soluționarea prin decizie a problemei în fond cu admiterea cererii de revizuire.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Tacu Andrei urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Munteanu Liliana, în interesele revizuentului Tacu Andrei, împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și a deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Copia încheierii respective a fost expediată spre cunoștință participanților la proces prin scrisoarea nr. 2913 din 31 martie 2021 (f.d. 63, vol. II), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurent și avocatul acestuia.

Totuși, potrivit cererii de recurs, semnată de Tacu Andrei, la 17 august 2021, avocatul Munteanu Liliana, care reprezintă interesele recurentului în prezentul proces în baza mandatului seria MA nr. 1581532 din 05 decembrie 2020, a recepționat și înregistrat cu nr. 120 din 17 august 2021, încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Suplimentar, recurentul a accentuat că la materialele cauzei nu există alte probe scrise care ar demonstra că Tacu Andrei sau avocatul lui ar fi recepționat încheierea recurată mai devreme de 17 august 2021 (f.d. 95, pct. 6, vol. II).

Totodată, recurentul a indicat faptul că „la 01 septembrie 2021, până la ora 24.00, în interiorul termenului legal de contestare, de când la 17 august 2021 a primit încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, recurentul Tacu Andrei și reprezentanții săi depun și declară prezentul recurs, prin poșta electronică, conformându-se termenului legal de 15 zile, la caz fiind incidente prevederile art. 112 și 425 din Codul de procedură civilă” (f.d. 95, pct. 8, vol. II).

Deci, chiar și recurentul, în textul recursului semnat de el, indică și recunoaște ca ultima zi a termenului de declarare a recursului, calculat din ziua de 17 august 2021 (indicată de recurent drept zi în care avocatul său a recepționat încheierea recurată), a fost ziua de 01 septembrie 2021, până la ora 24.00 inclusiv.

Totuși, potrivit scrisorii expediate prin poșta electronică, la care a fost atașată cererea de recurs, expedierea acesteia a avut loc Joi, 02 septembrie 2021, ora 08.53, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 112 și art. 425 din Codul de procedură civilă, la care face referire recurentul. Suplimentar, cu referire la acest recurs, Colegiul ține să menționeze că, pe lângă tardivitatea acestuia, documentul a fost expediat cu încălcarea prevederilor Legii nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, deoarece aceasta fiind un document electronic, urma a fi autentificat prin aplicarea semnăturii electronice avansată calificată.

Tot la 02 septembrie 2021, ora 09.58, Tacu Andrei a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău o cerere de recurs cu același conținut, semnată olograf. Însă, și această cerere de recurs a fost înregistrată cu omiterea termenului.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, recursul împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 02 septembrie 2021, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Tacu Andrei împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Tacu Andrei împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Munteanu Liliana, în interesele revizuentului Tacu Andrei, împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și a deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru